เรื่องเสร็จที่ ๘๔๕/๒๕๖๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การประกอบกิจการหอพักของมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา

กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้มีหนังสือ ที่ พม ๐๓๐๑/๓๑๓๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ บัญญัติว่า สถานศึกษาใดประสงค์จะประกอบกิจการหอพักต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน โดยคำว่า "สถานศึกษา" มีความหมายตามบทนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งกรมกิจการเด็กและเยาวชนในฐานะเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวได้รับข้อหารือจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ปฏิบัติในกรณีมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาในรูปแบบโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ซึ่งจัดให้มีการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา และมหาวิทยาลัยดังกล่าวได้จัดที่พักให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษาด้วย ดังนั้น เพื่อให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติหอพักฯ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย กรมกิจการเด็กและเยาวชนจึงขอหารือว่า กรณีมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดให้มีการเรียนการสอนต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาในรูปแบบโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา และมหาวิทยาลัยดังกล่าวมีการจัดที่พักให้แก่นักเรียนดังกล่าวเข้าพักอาศัยในลักษณะหอพักด้วย จะต้องมายื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักจากนายทะเบียนตามกฎกระทรวงการอนุญาตประกอบกิจการหอพัก พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมกิจการเด็กและเยาวชน โดยมีผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการเด็กและเยาวชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้เป็นไปเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษา จึงกำหนดให้สถานศึกษาที่มีหอพักสามารถรับผู้พักซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในสถานศึกษาในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีและมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี โดยสถานศึกษาที่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยหอพักจะเป็นไปตามบทนิยามคำว่า "สถานศึกษา" ในมาตรา ๔[๑] ซึ่งหมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๕/๑๖๐ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

[๑] มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ ฯลฯ

"สถานศึกษา" หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ฯลฯ ฯลฯ

ที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยสถานศึกษาตามบทนิยามดังกล่าวที่มีหอพักจะต้องมายื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๒๗[๒] วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติหอพักฯ และจากบทนิยามคำว่า "สถานศึกษา" ดังกล่าวที่หมายความถึงสถาบันและมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ แต่มิได้หมายความถึงสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา นั้น คำว่า "ที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา" นี้เป็นการบัญญัติเพื่อขยายความคำว่า "สถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐ" ที่จะให้หมายความถึงเฉพาะสถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเท่านั้น ดังนั้น สถาบันหรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดการศึกษาต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาจึงยังอยู่ในความหมายของบทนิยามคำว่า "สถานศึกษา" ซึ่งจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติหอพักฯ ที่มุ่งคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาโดยเฉพาะนักเรียนซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น มหาวิทยาลัยของรัฐที่จัดให้มีการเรียนการสอนต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาในรูปแบบโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา และมหาวิทยาลัยดังกล่าวจัดให้มีที่พักให้แก่นักเรียนเข้าพักอาศัยในลักษณะหอพัก จึงเป็นสถานศึกษาที่จะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักจากนายทะเบียนตามกฎกระทรวงการอนุญาตประกอบกิจการหอพัก พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๖๓

---

[๒]มาตรา ๒๗ สถานศึกษาใดประสงค์จะประกอบกิจการหอพัก ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง